

Een vriendin van me uit Haarlem wacht al vijftien jaar op een huis. Normaal komt er na vijftien jaar iets voor je vrij. Maar nu krijgen keer op keer vluchtelingen voorrang. Ze heeft elke keer het nakijken. En met alle sympathie die ze heeft voor vluchtelingen, ze zegt dat het begint te wringen. Haar gevoel protesteert. Het is niet eerlijk, zegt iets in haar. 'Waar blijf ik nu, met mijn woningnood?'

We leven inmiddels in een samenleving vol van zulke spanningen. Hoe kun je die samenleving menselijk en leefbaar houden? Ik denk: het kan alleen als ik bereid ben in te schikken, plaats te maken. En inschikken, plaats maken, dat zal in de toekomst steeds meer pijn gaan doen. Het betekent: afzien van dingen waarvan elk verstandig mens zal zeggen dat ze belangrijk zijn voor een goed leven. Een passende woning bijvoorbeeld. Mijn vriendin moet er misschien voorgoed afscheid van nemen.

Zo zal het steeds vaker gaan. Als je ergens voor staat, als je ergens voor kiest, voor het opvangen van vluchtelingen in nood bijvoorbeeld, dan moet je ook kiezen voor de consequenties ervan, ook voor ons eigen leven. Het zal pijn gaan doen. We zeggen tegenwoordig: we moeten gaan inleveren op de kwaliteit van leven. Inschikken en inleveren. Zulke termen gebruiken we in onze samenleving. Zo kijken we naar onszelf en anderen. Je kunt in plaats van inschikken ook zeggen: laten meedoen. En in plaats van inleveren: delen. Dat klinkt opeens een stuk vriendelijker. De nadruk ligt niet op wat ik verlies en waarvan ik denk dat het van mij is, maar op wat ik er misschien mee win in het besef dat een ander er even veel recht op heeft als ik zelf.

Ergens voor kiezen en dan de consequenties accepteren voor je eigen leven. Maar heb ik wel een keuze? Als het gaat om kinderen en zieke mensen op Lesbos die nu leven op een manier die we ons tien jaar geleden niet hadden kunnen voorstellen, in Europa, tussen de waterplassen, zonder toereikend sanitair, chaotische voedselvoorziening, overvolle tenten, gescheurd plastic om zich tegen de regen te beschermen, heb ik dan een keus? Wegkijken is geen evangelische optie. Maar als ik me laat aankijken, dan weet ik: je moet die mensen opnemen, of je wilt of niet. Het is mensenplicht, christenplicht. Als ik nu niet mens, niet christen wil zijn, wanneer dan wel?

Vorige week vertelde Joke Gehlen in de overweging dat er in Jezus' tijd farizeeën waren die met de Romeinen samenwerkten en farizeeën die zich tegen de Romeinse overheersing verzetten. Zo bestonden er een heleboel groepen in Israël. Allemaal met andere opvattingen. Ze bestreden elkaar tot op het bot. Er was van alles mis in het land. Ook schreeuwend onrecht. Maar ik denk dat Jezus zich niet heeft geschaamd voor zijn land.

En wij? Schoorvoetend, met tegenzin, neemt Nederland vijftig kinderen en vijftig zieke migranten uit Lesbos op. Vijftig kinderen, vijftig zieken, op een bevolking van achttien miljoen. En die honderd gaan af van de 500 die Nederland dit jaar volgens internationale verdragen zou opnemen. In de krant heette dat Hollandse koopmansgeest. Maar dat is het niet. Het is, zoals iemand van de PvdA het zei, een moreel failliet. Het is beschamend. Ik schaam me voor Nederland. En ik zou me als christen schamen Jezus onder ogen te komen als ik me daar niet tegen zou verzetten. Daar ben ik christen voor, om, samen met vele andere Nederlanders, het kleine verschil te maken in dit land waar niet veel christenen meer zijn.

Er is geen keus. Daarom kan ik er maar beter voor kiezen en de consequenties trekken.'Dan maar geen passende woning'. Er breken gouden tijden aan voor wie zich christen durft te noemen.